

Nrő. 14.

A' FELSŐ R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELEMES ENGEDELEMÉBŐL.

*Költ Bétsben Augustusnak 17-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Velente, Augustus 6-dikán:

Az itt ma ki-jött Ujjságban egy különös Extrablatt is vagon, a' mely Livornóban nyomtatott ki leg előbb Aug. 3-dikán (a' mely Bétsben is sokaknál szemlétetik a' múlt Keddtől fogva) és az a' foglalatja, hogy Livornóna egy Anglus Corvette evezett-bé Portugallus zászlóval, melynek Kapitánya mondotta, hogy egy tengeri ütközetben a' két ellenséges Admirál-hajók, melyeknek egyikénn Bonaparte, a' másikann pedig Nelson ült, fenékebe lövöldözvén egymást, 7 Linea és 37 transport Frantzia hajók el-fogattak, Bonaparte is el-fogattatott, Nelson pedig el-esett. A' tsata Jul. 4-dikán a' Candiai tengeren esett, 13 Anglus és

17 Frantzia Linea hajók között. A' Frantzia hajós sereg futás által menekedett meg; a' tsatázás 24 orákat tartott, &c.,

Bécs.

Mi ezen *Tuloni* és *Anglus* hajós seregeknek állapotjáról még ma is csak annyi bizonyos tudunk itt Bétsben, a' menyit a' közelébbi *Udvari Ujjságban* az *Olofz Artikulus* alatt olvastunk: hogy t. i. a' *Mediterraneum* tengerenn lévő *Frantzia* és *Anglus* hajós seregekről *Livornóban Augustus* 4^{ik} dikéig még semmi bizonyos nem tudtanak.

Orosz Ország.

A' Polgári iskolák ezen Birodalomban mind el-töröltetnek.

Mind azok a' *Helvétus*-fiak, a' kik az *Orosz Birodalomban* találtak, és tovább is ott maradni szándékoznak: tartoznak az ő hazájokhoz való minden relátziojokról mind addig le-mondani; valameddig a' most ott uralkodó princiumok fennmaradnak.

A' *Tsáfszári Bánkó*-cedulák az ujj *Orosz tartományokba* is bé vitettettek már: Minden közönséges *Kalsákhoz* olyan rendelések mentek, hogy a' kéz pénz, *Bánkó*-cedulákért tseréltésék-bé, és a' *Kalsák* minden fizetéseket csak *Bánkó*-cedulákkal tegyenek.

A' *Curlandi* és *Lieflandi* tartományokban a' *parafz*ságot ki-vetkeztették fegyvereikből.

A' múlt *Junius*' 7-dikénn ilyen *Csáfszári* parantsolat hirdettetett-ki: — „

„Minekutánna értésünkre esett volna, hogy a' *Frantziák* az *Orosz* portékákkal terhelt hajókat, még a' *neutrális* kikötő-helyekben is el vezik: parantsoljuk, hogy minden *Orosz* kikötő-helyekben minden *Frantzia* portékák, minden arra való vigyá-

zás nélkül, hogy mitsoda hajónn találtatnak, vagy hogy kik légyenek azoknak tulajdonosaik, elfoglaltatassanak! — „

„ Pál.

Olosz Ország.

A' Liguriai Respublikánál lévő Frantzia Minister' kívánságára a' *Della Speciani* kikötő helyet ujjanton erősiteni kezdték, és a' benne lévő örző seregek száma neveltetik, hogy az Anglus hajós seregeknek oda való be-evezése, meg-gátol-tattathassék. — A' mely Frantzia seregek még a' Liguriai földönn találtatnak, hajókra ülven rész szerént Toulonba, rész szerént Corsica szigetére eveznek innét által.

Brüne az Olosz országi Frantzia Fő Vezér, Gen. *Gautierre* bizta addig az Olosz tábort, míg maga oda viszta megyen.

A' tsendenség Piemontban még eddig; a' Királynak minden azért tett ujjabb áldozatai mellett is, helyre nem állittathatott. Minden indulatókat egy igen veszedelmes nyughatatlanság foglalta-el. A' már meg-történt dolgokat, némelyek még igen kevésnek, mások ellenben igen soknak találják lenni. Mind azoknak mind pedig ezeknek pártja, azon munkálódik, hogy a' népet a' maga részére hajthassa: azonban mind ketten az Országlo-szék ellen támasztani igyekeznek a' népet; egyik párt a' Frantziák: és az ő Országlo-székjek: ellen, a' más pedig azzal egy keze dolgozik. Azok; a' kik a' Frantzia Országlo-szék ellen vagynak, a' Frantzia katonákra ígervén a' népet; naponként ujjabb-meg-ujjabb kedvetlen történeteket okoznak. Ezekhez képpeti közelébről is tétetett a' Sárdinai Király a' Turini Kormányozó által egy Hirdetést közönségessé, a' melly által tsendenségre, engedel-mességre, és egyességre intetik a' nép, és minden nemű ingerlések büntetés alatt meg-tiltattatnak. A'

többek között a' következő szavak is elő fordulnak ezen Hirdetésben: — „A' Frantziák, közönséges Alkunak oltalma alatt vagynak Piemontban; minden ő ellenek való tzélozások ő Felségének Frantzia országgal tett Kötései ellen történő dóldok léven, azt a' betsülletet, a' mely által az ő Felségé Jobbágyai magokat mindenkor meg szokták különböztetni, meg-bántanak, és mind a' közönséges mind pedig a' magános boldogságra nézve, ártalmas következéseket vonnának magok után, &c. “

Az eddig Turinban volt Frantzia Követ Guingene, a' maga Követi posztját oda hagyván, elutazott onnét Májlóndba.

A' Sárdiniai Királytól következő Írást vett a' Helvétziai Directorium: — „Igen betses, és nagy Barátjaim, Szövetségeseim! Mi azt az írást, a' melyben a' 13 Helvétus Kantonoknak egyesülésekről, és a' ti ujj Ország-lási-formátokról, nekünk hirt tettetek, vettük, és azt a' kivánságot, 's-azt a' tisztelet-béli hajlandóságot, a' mely szerezte ti, a' közöttünk és a' Helvétziai Nemzet között olyan régen fenn-álló Szövetséget és barátságos szomszéd-ságot fenn-tartani törekedtek, nagy gyönyörűséggel vettük. Számat tárhattok ti is ahoz, hogy ebben a' tekintetben mi is hasonló hajlandósággal fogunk nektek meg-felelni, és meg-győzöttetek lehettek a' felött, hogy szomszédos jó barátságunkból semmit el nem fogunk mulatni. Adjak az Égek, hogy a' ti ujj orizáglási-formátok, azt az egyet-értelt és egyféséget, a' melyet egymás-között meg-erősíteni igyekeztek, még ennél is ingadozhatatlanabb fundamentomra helyeztessé, 's-hogy az a' ti közönséges Hazátokra nézve, a' ditsőségnak, boldogságnak, es szereztsének kút-feje légyen. Ez a' mi egyenes kivánságunk, a' mely mellett kérjük az Istent, hogy ő titeket a'

magya szentséges, és méltóságos védelme alá végyen. — „*Emmanuel Károly.*

A' Pármái Hertzegségenn keresztül Róma felé, s onnét meg vizsgálja, még mind takarodnak a' Frantzia fegyveres tsoportok: meg-emésztettek már ezen sok Frantzia tsoportok annak a' tartománynak minden várofsait és falus helyeit, a' maga szünetlenül tartó transportja által. A' Hertzeg, hogy a' nagy költségeket el-győzhesse, kentelennek lenni szemlélte magát az Augustinus, s-talám az Olosz Országai leg elébb való Klastromnak el-törlésére. A' *Cisalpinai* Respublikával fel-állítottott ujj Mauth-laitrom, és a' *Cisalpinai* portókáknak a' Romai Respublika' földjeire való egyenes bé-hordaltatása, azt tselekezik, hogy az kereskedés is erőssen meg-tsökkent a' Pármái vidékeknek.

Frantzia ország.

A' Directorium, azoknak a' két hajóknak a' *Sensiblének* és *Lodinak* Vezérjeikről, a' kik magokat oly különböző módon tették érdemesekké, igen különböző értelmű végzéseket is tett. Az elsőnek ez a' foglalatja; — „Tudósittatván a' Directorium arról, hogy Kapitány *Bourde*, a' *Scnsible* Fregátnak a' *Sea-Hors* Anglus Fregáttal lett özfze-találkozások' alkalmatosságával, magát miként viselte legyen, hogy t. i. az ágyuknak első ki-lövettetésekre mingyár fel-adta magát, rendeli: hogy Kapitány *Bourde* egyfzeriben minden hivatalát el-vezzése; a' Tengeri-Minister vizsgálta-sa-meg, hogy a' *Sensiblének* minden más tisztjei és emberei is miként viselték magokat; és ahoz képpess büntet-fesen-meg mindeneket, a' kik kötelességeiket ten-ni el-mulatták, &c., —

A' *Lodi*' Vezérjiről ellenben, a' ki t. i. *Tal-iant* viszi valahova, talám *Alexandriába*, ilyen ki-fejezésekkel végzett a' Directorium: — „Meg-

gondolván hogy a' Brick *Lodi* a' *Sas Anglus* Brick ellen való tsatában, a Frantzia zászlónak igen nagy betsülletet szerzett légyen, 's-hogy az ellenséges hajó a' maga nagyobb ereje mellett is tsak a' szaladásban, és egy neutrális kikötő helynek oltalmában találta meg maradását, rendeli a' Directorium, hogy ezen Brick-Hadnagy *Sennequier*, haladék nélkül Fregát Kapitányá tétettefsék; a' Tengeri-Minister pedig járólson utánna, hogy a' hazaoztalmazók közzül kik különböztették-meg légyen ezen tsatában magokat, és ahoz képeft adja-fel őket az elő-mozdítottás végett, &c."

Az egyik Director *Reubel*, egy jelentéft küldvén a' Constitutziónak kívánsága szerént az Öt-százak Tanátsa elibe, engedelmet kért, hogy beteges állapotjára nézve mehessen-el 30 napokig a' Plombieresi f redőre. Meg is nyerte kérését.

Gen. *Bünén* kívül *Lahoz* nevü Cisalpinus Generális is Párisba érkezett, gyanitható-képpen az *Olofz* országi dolgok' jelen-lévő környülállásainak a' Directorium előtt való folytatásokra. Abban a' Cisalpina Respublikában is zürzayaroskodások halatnak kezdődni.

A' Hadi-Minister *Scherer* által ujjanton kiadott rendelések szerént, az Országnek Északi Depártamentomaiból, ésmet sok Regimentek nyomulnak a' Rénus felé, és az a' 29 diki rendelés is, hogy a' katonáknak ne adattason több engedelem a' hazamenetelre, most Jul. 7-dikénn ésmet meg-ujjitatott.

A' régi vólt Frantzia Minister az esmeretes *Necker* minekutánna Frantzia országból el-távazott, az ólta mind Helvétziában *Copet* nevü jofzágában élt tsendesen: Frantzia országban pedig mint *Emigrans* ugy tartatott, neve az Emigránsok' laistromába irattatott, és jofzágai sequestraltattak. Most már Genevával egyótt az ő Copeti jofzága is Frantzia országhoz tsatóltatván azt végezte felölle a' Directorium, hogy mivel *Necker*, *Genevai* születé-

sü ember volt, Frantzia országból mindenkor viz-
 liza mehetett Genevába lakni, a' nélkül, hogy Fr.
 Emigransnak tartattathasson; melyhez képpelt már
 most az ő Frantzia országai jofzágairól is le fog
 vétettetni a' Sequestrum.

Spanyol Ország.

Az a' *Sensible* nevű Fregát a' melyen Gen.
Baraguey-d'Hilliers Máltából Frantzia ország felé
 útnak indulván, a' *Seahorse* nevű Anglus Fregát
 által a' Siciliai tengerenn Jun. 27-dikénn, 's-az
 után el-fogattatott, Admiral St. Vincenthez Cadix
 mellé küldtetett, ide a' nevezett fogoly Generá-
 lissal együtt meg-érkezett. Mihelyest az ő meg-ér-
 kezésének híre közönségébe került, azonnal kért
 itt a' Spanyol Admiral *Massaredo* az Anglusoktól
 a' fogoly Frantzia katonasággal való beszédre,
 de nem nyerhette-meg kérését; és tsak a' Frantzia
 tiszteknek engedtetett meg, annyi, hogy a' hajó-
 rol, irhassanak a' Cadixi Frantzia Consulhoz.

Anglia.

A' Gen. *Baraguey-d'Hilliers* el-fogattatásá-
 nak hírével, és magával ezen Generálissal, már
 Jul. 26-dikénn meg-érkezett volt Kadix mellől Ka-
 pitány *Culder* az Angliai Admirálitáshoz London-
 ba. A' Frantzia Fregát *Sensible* 32, az Anglus Freg-
 át *Seahorse* pedig, a' mely ötöt el fogta, 38 ágyus.
 A' Kapitánya ennek *Foote* nevű. A' Frantzia Freg-
 átonn 18 ember esett-el (a' múlt postánn közlött
 Génuai levél tsak 60-vant írt volt), sebet 5-tönn
 kaptak. Anglus tsak 2 esett el, és 5 kapott sebet.
 A' Frantziák a' tsatazás közben nem tsak a' Depe-
 sचेket, hanem a' nállok lévő drágaságot is a' ten-
 gerbe hányták.

A' 24 dik Julusi Londoni levelek fzerént, már
 akkor leg kisebbet sem láttattak tartani az An-

glusok attól, hogy a' Frantziák hozzájuk készül-
nének ki-szállani — már minden beszéd is el-tsen-
desedett fölöle — és a' *London* várofsának védel-
mezésére ki-rendeltetve vólt fegyveres lágerek,
tsak gyakorlás és idő-töltés kedvéért való lágerek-
ké változtanak által.

Londonban nagy Thea-kotyavetyéje leszen a'
Napnyugoti Indiai Anglus Kereskedő Kompániá-
nak. Hat millió font külömb-külobb betsi Thea
fog ezen alkalmatofsággal el-kotyevetyéltetni.

Írlandia.

A' *Dublin*ban ujjanton halállal büntettetett ré-
bellisek között valami vas-kalmárnak *Cann* nevü
Író-Deákja is exequaltatott, a' kiröl azt jegyzik-
meg, hogy a' fogházban eleinten meg-hólt neve-
zetes Lord *Fitzgerald*nak különös meg-bizottja vólt
légyen, és az ő vallás-tételei által az öszsze eskü-
vésnek környülállásai igen sokat világosúltak. Az
ő fel-adásai szerént, mint a' lántz-szemek úgy ösz-
sze voltanak ezen öszsze-esküvés' ágai az országnak
minden külömb-külobb Grófságaiban foglaltatva,
és minden tanátskozásainak resultatumairól egy-
titokban lévő Directoriumhoz küldötték tudositásai-
kat. A' Parlamentomban eddig tsak 100 ezerre
tétetett az öszsze-esküdtek' száma: ez a' *Cann* el-
lenben azt a' vállást tette, hogy 170 ezerre is
fel-ment.

Helvéziai Respublika.

Két *Helvétus* Hazafiai azt kérték közelebröl
az *Arauban* lévő Nemzeti Gyülestöl, hogy a'
Spanyol Udvar' szolgálatjában lévő két *Helvétus*
Regementeknek poltlására (completirozására) vá-
gábundusokat verbuálhassanak-fel. A' Törvény-
hozó Tanáts Jul. 5-dikén azt decretálta, hogy ezt

a' projectomot meg nem engedheti. Ez a' decretom nem tettívén a' Helvétziai Directoriumnak, ilyen követséget botsatott a' Tanátshoz: — „A' Törvény-hozó Tanáts talám abból a' tekintetből nem állott reá a' két Hazafiáknak projectálásokra, hogy gyalázatainak tartáná a' Spanyol szolgálatban lévő Helvétus Regementeket vágábundusokkal potolni. A' Directorium azonban ugy itél, hogy a' Tanáts erre az okra nézve azokat a' Regementeket, sem vizsza nem hivatja, sem pedig Rekruták nélkül nem hagyja; mivel-hogy, Spanyol és Frantzia országok között Offensiv és Defensiv Szövetség lévén, következés képpen Spanyol ország és Anglia között háboru folyván, ha ilyen környülállások között a' Helvétus Regementek Spanyol országból haza hívattatnának: a' Helvétus Képviselek ilyen-képpen kedvezéssel viseltetnének a' Londoni Udvarhoz, a' mely az ő mostani állapotjokkal ellenkezne.

Mint-hogy Helvétziában bizonyos időtől fogva a' három színü kokárda sok helyekenn meg-tsufoltatott, és el-hányattatott vált: erre való nézt már ennek viselete iránt is szoros törvény adattott-ki.

Magyar Ország.

Jász-Berény 1. Aug. — „

„A' *Jász* és két *Kun* kerületeknek ezen anya Várossokban leg közelébb mult Sz. Jakab Havának 29-dik és 30-dik napjain tartatott Tekintetes Rapini *Steüczel József* Urnak a' Nádor Ispányi Fő Kapitányságnak Tifztségébe való bé-iktatása; melly is e'-képpen ment végbe: minekutánna Tekintetes Királyi Tanátsos Rákosi *Boros Sándor* Ur külömbféle Királyi Hivatalokban 16, ezen Kerületeknek Kormányozásában pedig mint Nádor Ispányi Vice, az után Fő Kapitány 19, és így egy

huzomban 35 ezrtendőket ditséretesen el töltött vóina, gyakran változó egészségre, és el roskadott ereire nézve Fő Kapitányi Hivatalját a' Felsőleges Palatinus kezébe alázatossan le-tévén, kelyébe O Királyi Herczogsége fellyebb tiszttelt *Steüzel Jóséf* Urat Tekintetes *H* és *Külső S olvok* egybe kaptolt Varmegyéknek Fő szolga Biráját Méltoztatott kegyelmesen ki nevezni. Ezen ujj Fő Kapitány Urnak törvényes bé iktatására előbb említett *Boros Sándor* Ur, mint a' végre ki-rendeltetett Palatinális Biztos, Szent Jakab Havának 27-dikére ide *Jász-Berénybe* Generális Gyűlést hirdettvén, ennek folyamattya alatt, ugy mint az említett Hónapnak 29-dikénn dél-után lett pompás bé vezette-tése a' tiszttelt ujj Fő Kapitány Urnak illy rendel ment véghez: tudniillik meg-indulván Gyöngyűről ő Urasága Tekintet. *Heres* Varmegyébéli Izámos uri Rendeknek késérésével, a' Kerületek Magiftratusából, ugy a' megye-béli közönségek ki küldöttyeik közzül, már előre ki nevezett Deputatziók által két helyen, ugy mint az *Arokjzállási* ugy nevezett *Ágói* Vendég fogadonál, az után a' *Jász-Berényi* Határban az *Arokjzállása* felé vivő Országos útban fenn álló kö Hidak végénél, a' hol az három Kerületekből öfzve sereglett 130 Lovas Legények és Bänderiális Tisztek is *Péter András Jász* Kapitány Urnak vezérlése alatt sorban várakoztak, dízsesen meg köfzöntettvén, a' kotsija előtt ment a' Lovas sereg, és Banderium, utánna pedig a' Kisérő Uri Rendeknek és Deputatioknak, közel 50 Izámbol álló kotsijai következtek, és így szép rendel bé vezetettett a' Városba, a' hol a' Czéh-béli, mestter emberek, magok Zászlóikkal, és a' Deák iff juság, sorban állott, az hátok megett Zengő musikákkal vidamúttatván, itt a' Város Magiftratusa, és a' megyebéli közönségek ki küldöttyei által tett Idvözlés után, mindenfelől rengő *Vivat!* kiáltások, Dob és Trombita harsogások, ágyu ropogások közt az három Kerületeknek Közönséges

Házokhoz közelitvén, a' Bandériumnak, és Lovas seregnék szép rendbe állása mellett bé-tért az említett Ház' Udvarába, a' hol ismét a' Kerületek Magisztrátussa által meg köszöntetett, mellynek végzetével a' Fő Kapitányi Residentziába fel-vezetett a' Nádor Ispányi Biztos Urhoz, a' ki ott mind a' két nemből való Uri rendégekkel várakozott.

Ugyan ez nap' estvéjén a' mostani Kegyelmes Nádor Ispány ö Királyi Herczégységének nevérol úgy neveztetett *József Kerttyéno* által ment az egész gyülekezet, a' hol is a' Királyi Herczegnek emlékezetére a' kerületek által közel 5 ölnyi magofságu Márvány Oszlop vagy is *Obeliscus* e napokban emeltetett, olly fél irással, a' mint alább következik: minekutánna felyebb tiszteelt *Boros Sándor* Ur tisztelettel tellyes szavakkal, azon indító okokat, mellyekre nevezve kívánták az hármás *Jász* és *Kun* kerületek ö Királyi Herczégységének ezen emlékezetet tenni, ki fejezte vólna, az egész gyülekezet háromszori Vivár! ki-áltással tisztelte ö Királyi Herczégségét, melly fel ki-áltást, Dob, Trombita harsogások, és ágyuk durrogtatási követtek, az után a' Deák iffjuság el énekelte a' Felséges Auszriai Háznak boldogulásáért amaz esméretes, és úgy nevezett *Nép-éneket*, és ez alatt a' gyülekezetet külömbféle süteményekkel, és italokkal meg vendégeltetett.

Következő nap' az az 30-dikán az említett Hónapnak, tartatott a' bé-iktatás; tudniillik reggeli 9 orakor a' lovas seregnék és Bandériumnak rendje mellett az egész gyülekezet a' Parochia Templomába, a' hol Fő Tisztelendő *Egri Kánonok Csomortányi Antal* Ur által a' *venisancte* el éneklésével Szent Mise mondatott, meg jelenven, onnan a' kerületek házához vissza tért, és az ujj Fő Kapitány, úgy a' Nádor Ispányi Biztos Urak, ugyan a' magok izobájokba, a' többi gyüleket pedig a' közönséges palotába vették magokat, azonban a' kerületek Magisztrátussából, mind a' két tiszteit

Uraknak invitatiójára Deputatzió ki-neveztetvén, lá Uraságok is meg jelentek a' Gyülésbe, 's azonnal a' Nádor Ispányi Biztos Ur a' bé-iktatáshoz alkalmaztatott dífzes és fontos beszédjéhez fogott, és annak folyamattya alatt, mind azon Nádor Ispányi levelet, mellyben az ő hivatallya le-tételének el fogadása, ugy az ujj Fő Kapitány Urnak, ki-nevezése, és ennek bé-iktatására adatott Comissio, kegyelmessen ki jelentetett, mind pedig azon ujj Fő Kapitány Urnak meg erősítésére szolgáló Decretumot fel olvastatta, és többször tisztelt Fő Kapitány Urat rend szerént Hivatallyába bé-iktatván, a' kerületektől érzékenyen el butsuzott, erre az ujj Fő Kapitány Ur hasonló dífzességű és fontos, ságu beszéddel válaszolt, melly választ nyomban követte a' kerületek Fő Notáriussa, *Pintér Ferentz* Ur által mondatott ékes és fontos beszéd, ennek végezetével egynehány darab irások fel olvastattak mellyek után az egész gyülekezet, ismét a' Templomba ment, a' hol Fő Tisztelendő Hatváni Praepost *Stettner Bernát* Ur által a' *Te Deum Laudamus* el énekeltetett. Mind ezeknek végezetével, az öfzve gyült Uri Vendégek, ugy a' kerületek Magisztrátulsa gazdag ebéddel meg vendégeltetett, és a' jó féle Boroknak poharai, a' Felséges Császár' és Császárné', Felséges Nádor Ispány', és a' többi Császári Familia' Boldogulásáért, azután több Uri Rendeknek, ugy a' Nádor Ispányi Biztos és ujj Fő Kapitány Uraknak és egyebeknek egészségekért koronáztattak, melly közben a' *Lehel Kürtye* is némellyeknek pohár gyanánt szolgált. Melly alatt ezen jeles innepnek környülállásához alkalmaztatott Magyar Verseket énekelt a' Deák iffjuság, éjtzakára kelvén pedig az idő, a' kerületek szálájában, ugy a' Piatzon lévő Kávé-házban közönséges Bál tartatott, mellybe minden Tisztességes szemellynek szabad' be-menetel engedtetett.

Az említett Obeliscusnak első oldalán veres márványra arany betűkkel ezen fel irás vagyon fel metzve ;

JOSEPHO AUSTRIO.
 FRANC. II. AUG. FRATRÍ.
 REGNI. HUNG. PALATINO.
 QUOD. PROVINCIAM. HANC.
 IDIB. NOVEMBR. MDCCXCVII.
 INVISERIT. AC. EXIMIA. VBIQUE.
 BENIGNIT. SUAE. VESTIGIA. RELIQUERIT.
 JAZIGES. ET. CUMANI.
 OPT. JUDICI. FT. COMITI. SUO. GRATI POS.
 MDCCXCVIII.

Elegyes Dolgok.

Priest, Aug. 8-dikán: — „Három napokkal ez előtt a' kereskedésre nézve oly fontos és siető követséggel küldetett ide egy hajó Velentzéből által, hogy az alku szerént el-vevteni tartozott volna a' hajós ezen útjának felé bérét, ha egy nap' meg nem érkezhetett volna ide. Az ő követségének örvendetes foglalata ebből állott, hogy a' Török Császári, és a' Császári Királyi Udvaroknak egyet-értése és közbenjárása által már véghez vitetett legyen, az, hogy mind azok a' Velentzei hajók, a' melyek a' *Tunisi*, *Algieri*, és *Tripolisi* tengeri rabló hajók által, az óta, hogy Velentze a' Cs. Királyi birodalom alá adattatott, el-fogat-tattak, és mint tengeri ragadományok valamelyikbe azon Afrikai kikötő-helyek közzül bé-vitettettek, vízfsza adattatnak, vagy meg-fordittatnak, és tsak azok maradnak-meg, mint azon Afrikai Fejedelemségeknek rend-tartásaik szerént törvényes ragadományok, az ő birtokaikban, a' melyek ezen idő-pont előtt fogattattak vólt el. Az Algierben, Tunisban, és Tripolisban lévő Cs. Királyi Consulok, már sok hajókat béreltettek-ki ezen kikötő-helyekben, hogy az ott találtató Velentzei Kérésztyéneket vagyonaikkal együtt fel-ültetvén, Velentzébé haza szállítsák. Az el-adattatott hajók és portékák kézf pénzül fordittatnak nékiek vízfsza. A'

Cs. Királyi Zászlók respectáltatniak, és a' nevezett Török tengeri-rablókra nézve már ennekutánna bátorságosok; a' mely környülállás a' mi kereskedésünket a' Levánte felé nagyon fogja ennekutánna segíteni. „

A' mi az Amérikai és Frantzia Respublikák között folyó dolgoknak állapotját illeti, annak minémiségét az itt következő két Actakból meg lehetősön megítélhetni: —

Az Amérikai mostani Praeses *John Adams*, ilyen szavakból álló Követséget bocsátott Junius 21-dikén a' Sénatus és a' Kép-viselők' Háza elibe: „Sénatus, és Kép-viselő Ház-béli Nemesek! — „Midön én a' mi Párisba küldetett Követeink közül egyiknek, *Marschallnak*, onnét, egy olyan bátorságnak helyére (Londonba) való vízfizazérkezése felöll téfzék néktek örömmel jelentétt, a' hol ő igazságos betsületben tartattatik, kötölességemnek tartom egyfzersmind azt a' levelet is közleni véletek, a' mélyet az említett Párisi Követségünknek harmadik tagja *Gerry Ur*, a' ki még csak egyedül nem vett vótt Páristól bútsut-, küldött onnét hozzám. Ez a' levél, és az, a' melyet a' Frantzia Külső Minifter a' múlt Aprilis' 3-dikánn írt *Gerry Ur*hoz, az erre tétetett valóízfzal együtt, eléggé nyilvánóságos állapotba helyheztetik a' dolgot. Gyantom, hogy vévén eddig *Gerry Ur* azt az ujjabb utasitáft töllünk, hogy a' Frantzia Minifterrel semmi költsön-pénz iránt való alkudozásbane bocsatkozzék, a' Traktát félbe fogta eddig szakasztani. Én soha nem fogok több más Miniftert küldeni Frantzia országba külömben; ha csak bizonyoisa nem tétetteünk a' felöll, hogy az, mint egy nagy hatalmas, szabad, és független Neimzetnek Kép-viselője; ugy fogadtatik, ugy nézettetik, es betsülettetik. — „

„*John Adams.*„

Az után a' feljebb említett Actákat is, t. i. a' Frantzia Minifter' 3-dik Aprilisi leveleit es a' *Gerry*' valóízfzat is elő adta *Adams* a' Praeses. —

Végezetre a' múlt Julius' 15-dikén *Gerrynek* is kiadta a' Frantzia Minifler, a' Frantzia Ország-ból való el-távozásra meg-kivántató pafuft, a' mely mellett egy hofzfu levelet is irt hozzá, melynek végénn a' következő summás *Post-Scriptum* olvastatik: — „En nem tudom honnét következék az, hogy a' mi egymáshoz való meg-engesztelődésünk' munkájának mindenik lépéséhez valamely ujj meg-bofzszankodásra való alkalmatofság járul, s-hogy ezeket az alkalmatofságokat mindenkor az Amériikai egyesült Státusok szolgáltattják. Néhány napok-ólta külömb-külömb tudositásokat vett a' Directorium. Ugy látszik, hogy az Urak' orfzág-ló-lzéke, semmi kedvezésből nem akar többet tudni. Az Amériikai Kép-viselő Gyűlésnek egy 26-dik Májusi Decretoma arra ad néki hatalmat, hogy minden Frantzia hajót, a' mely által az Amériikai hajók meg-állittattak, vagy a' melynek ez vólt a' tzelja, meg-támadtathalson. Ugyan azon Gyűlésnek egy Decretoma által, az Amériikai Státusoknak a' Frantzia Respublikával és az ő Coloniájival való' minden kereskedese, Julius' 1-ső napján kezdve, félbe szakasztatott. Olyan projectomok több rend-béliek is tétettettek, t. i. hogy az Orfzágból minden Frantziák el-kergettesenek, és javaik sequestráltattasanak. — „A' Directorium tagadhatatlan módon meg fogja mutatni a' maga hofzfu-tűrőségét, és a' hűségtelesség semmi fátyollal el nem fogja tovább takarni annak békefséges hajlandóságát. Ő meg ezen ujj fel-ingereltetésnek alkalmatofságával is, a' mely a' hadakozáson kívül semmi egyéb tilzteséges menedék-utat hátra hagyni nem láttatik, ujjabban meg-bizonyítja azoknak az erőlsítéseknek valóságát, a' melyeket én az ő nevében az Urnak tettem: a' midon ezen criticus környülállások között is meg-éri azzal, hogy az Amériikai hajókat el-foggatja, de tsak ideig-oráig és oly fel-tétel alatt, hogy ha azt a' dolog valóság-gal kívánni fogja, azokat meg-fordítja. A' Directorium még mind kéz és oly hajlandó, a' mi

Iyen tsak a' valaha vólt, arra, hogy a' két Státusok között fenn-álló tévelygések igafságos után el-igazítatódjának. Az ő attól való idegensége, hogy az Amerikai Egyesült Státusokat, mint ellenségeit úgy nézze, oly nagy, hogy ezeknek ellenséges Demonstráziói mellett is mind addig akar varakozni, míg valóságos ellenségeskedések által, hasonlókra fog maga is kényszerítettetni. Mint-hogy Uram, az Ur el akar utazni, én kérem az Urat; hogy leg alabb ezen formális ki-nyilatkoztatást leg nagyobb sietséggel szolgáltassa kezéhez a' maga Országoló-fzékének."

Mint-hogy az Amerikai Státusoknak Frantzia ország ellen való ellenségeskedése, mostanában igen alkalmatlan időben esne, és az ő Anglia ellen való planumának is nem kevés akadályoztatására fogna szolgálni, ezért igyikfzik a' Frantzia Directorium, mint némelyek ítélnék, ily erősen rajta, hogy el-kerülje ezt az Amerika ellen való háborut. Erre tölöz azzal is, hogy az Amerikai Congress' tagjai között oly erősen dolgozza a' meg-hasonlást.

Tudósítás.

Erdély Országban, N. Alsó Fehér Vármegyében, *Zalathna* nevezetű Kir. Várashoz tartozó; Sz. János Evangelista nevet viselő arany bányákban, áruba bortsáttattak bő termésű arany, ezüst, 's többféle kövekkel gazdag hat kukfzák. Arra való nézve tudtára adattatik nemtsák a' N. Publicumnak, hanem minnyajan azoknak is, kik dicséretes példáit követni akarják számtalan olyan fzerentsésfeknek, kik illyetén bányák' bírása által a' leg tündöklőbb boldogsagnak pontyát fzerentsésfesen el érték, ne terheltésfnek magokat, a' meg vétel iránt, levél által *Bétsben* a' *Magyar Kurir* Iróinál jelénteni, a' kiknél ez eránt bővebb tudósítást fognak venni.

A' közelebb múlt póltá naponn költ Magyar Kurirnak 207-ik lapján a' 20-ik sorban ezen Szók közzé: *Bányasz ran*g al ezen fűő *Tanatszó* tétetődjék.